

LETSELSCHADE NEWS

JAARGANG 7 - NUMMER 28 - HERFST 2017

GRATIS
ABONNEMENT VOOR
PROFESSIONALS
Meld aan via de site!

**HENK MULDER OVER
ER BLIND VOOR GAAN**

**MARIE AUGUSTIJN, MANTELZORGMAKELAAR OVER
MANTELZORG DOE JE SAMEN**

**JOHN DE BEER OVER
HET 20-JARIG JUBILEUM VAN PEOPIL**

Er blind voor gaan

Op 29 oktober jl. vond op de Universiteit Twente in Enschede een speciale uitreiking van een Bachelor of Science-diploma plaats; Henk Mulder nam zijn bul Cum Laude in ontvangst. Het bijzondere hieraan is dat Henk (28) sinds zijn ongeval in 2008 volledig blind is en desondanks in 2011 met de studie Technische Informatica startte. In LetselschadeNEWS vertelt Henk zijn verhaal, over de hobbels die hij moest nemen om te kunnen studeren.

Verblind door het licht

In 2007, op zijn 19de, begon Henk met de studie werktuigbouwkunde aan de Universiteit Twente. Vanuit Groningen betrok hij een studentenhuus in Enschede om dichterbij de universiteit te wonen. Hij lag mooi op koers voor zijn propedeuse en hoefde nog maar één vak te behalen. Het is dan inmiddels 27 september 2008, als die fatale zaterdagavond aanbreekt. Nietsvermoedend stapt Henk na het avondeten bij zijn ouders op zijn brommer op weg naar een goede vriend. "Ik zou een vriend bezoeken die als gevolg van een brommerongeval zijn been had gebroken. Dat was natuurlijk balen voor hem." Henk is nooit aangekomen bij zijn vriend. Onderweg wil hij een trekker passeren die aan de kant van de weg staat. Vermoedelijk raakt hij verblind door het felle licht van de koplampen van de trekker, waardoor hij de achterliggende onverlichte stilstaande meststrooier niet ziet staan en er vol op in rijdt. Op dat moment wordt alles zwart voor Henk en dat zal de rest van zijn leven zo blijven. "Na een reconstructie vermoedt men dat dit is gebeurd, maar zeker weten doen we

Henk Mulder

Max Bentum en Henk Mulder

het nooit. Mijn herinneringen van het ongeval zijn weggevaagd. Na het ongeval heb ik 80 dagen op de intensive care gelegen. Ook dat is een zwart gat," vertelt Henk.

Verder gaan

Pas als Henk weer 'ontwaakt' na ruim twee maanden wordt duidelijk dat hij als gevolg van het opgelopen letsel volledig blind is. De oogzenuwen zijn onherstelbaar beschadigd door de klap. Er is geen hoop meer dat zijn zicht ooit terugkomt. Aan hem de taak om hiermee te leren omgaan. Twee jaar lang werkte hij keihard aan zijn herstel en revalideerde onder andere bij Visio Het Loo Erf in Apeldoorn, dit is een revalidatiecentrum voor mensen met een visuele beperking. Daar leerde hij braille en andere praktische vaardigheden om weer volledig aan het leven in de maatschappij te kunnen deelnemen. "Na twee jaar revalideren, wilde ik graag verder met mijn leven. Ik merkte dat ik weer een mentale uitdaging nodig had. Aan het begin van mijn revalidatietraject maakte mijn vader voor mij een 4x4 sudoku-bord om mijn hersenen flink

uit te dagen. Vanwege mijn blindheid was het lezen van de krant of TV kijken er niet meer bij. Uiteindelijk heb ik naar aanleiding van het bord van mijn vader, zelf een webapplicatie ontwikkeld voor 9x9 sudoku. Aan het ontwikkelen van zo'n softwareprogramma beleefde ik plezier."

'Alles is en blijft zwart'

Sparringpartner

Na de revalidatie wilde Henk eigenlijk het liefst de opleiding werktuigbouwkunde afmaken, maar het bestuderen van technische tekeningen ging niet meer. "Elektronica en automatisering vond ik altijd al interessant, dus toen werd het de studie Technische Informatica." Omdat de Universiteit Twente nog geen ervaring had met blinde studenten, moest Henk in zekere zin zelf het wiel uitvinden. Dat zorgde ervoor dat Henk aanvankelijk enigszins onzeker was over de haalbaarheid om aan een nieuwe studie te beginnen. In overleg met

Frank Emmerich, schaderegelaar bij De Vereende, stelde zijn belangenbehartiger Fokke Visser daarom voor een arbeidsdeskundige in te schakelen, zodat iemand met Henk kon meedenken en de mogelijk- en onmogelijkheden in kaart zou kunnen brengen. "Dat werd Max Bentum, arbeidsdeskundige bij Heling & Partners, net als ik een no-nonsense Groninger. Ik kon met hem sparren over dingen die (soms echt letterlijk) op mijn pad kwamen en als Max zei dat iets door kon gaan, wist ik dat de verschillende partijen in mijn letselschadezaak daar ook akkoord mee waren. Max bracht bijvoorbeeld in coördinerende vergaderingen, waar hij ook bij aanwezig was, een zeker gewicht in de zaak. Ik had daardoor het gevoel dat mijn stem dan toch beter doorklonk."

Terug naar universiteit en campus

"Ondanks dat de campus van de Universiteit Twente bekend terrein voor mij was, was de start best moeilijk. Ik kwam hier op de campus te wonen en ging weer voor het eerst zelfstandig door het leven. Mijn medestudenten van de studie Werktuigbouwkunde waren al klaar. Dus daar kon ik niet meer

aankloppen. Omdat ik halverwege het jaar instroomde, kende ik nog niemand van mijn nieuwe opleiding. Als je niets ziet, is het best moeilijk om contact te maken. Ik was in eerste instantie echt op mezelf aangewezen. Het bezoeken van colleges kostte veel energie. Ik moest de gebouwen opnieuw verkennen, maar ook het universiteitsterrein. Doordat ik niets meer kan zien, doe ik een extra beroep op mijn andere zintuigen. Dat is zeker in het begin erg vermoeiend." Bartiméus, een expertise-organisatie die mensen met een visuele beperking ondersteunt om het leven te kunnen leiden zoals zij dat willen, verzorgde een mobiliteitstraining. Zo leerde Henk de omgeving opnieuw kennen. Dan nog is iedere verandering voor Henk ingrijpend. Het navigeren in gebouwen, met name in grote open ruimtes, bleek bijzonder lastig. In de loop der jaren kan Henk zich steeds beter oriënteren op de campus. Inmiddels kennen de medestudenten hem en zijn ze ook bereid te helpen als dat nodig is. Marije de Heus, student-assistent die dezelfde studie volgde als Henk, was vooral in het begin erg belangrijk voor hem. "Samen hebben we een goede manier gevonden hoe ik het contact met docenten aan kan gaan en hoe we praktische problemen aan kunnen pakken. Ze heeft mij geholpen met het leren werken met software die wordt gebruikt in de studie." In de beginperiode

vonden regelmatig overleggen plaats met Bartiméus, de universiteit (decaan, studiebegeleider, facilitaire dienst en een diversiteitscoördinator), Max en Henk om het studeren te stroomlijnen. "Max wees mij erop dat ik mij niet te bescheiden moest opstellen en duidelijke vragen moest formuleren over wat ik wilde." Voor de universiteit was dit ook een experiment; docenten moesten wennen aan de wensen van Henk ten aanzien van duidelijk spreken tijdens colleges en het verbaal verduidelijken van aanwijzingen op een digibord. Dankzij de bereidwilligheid van iedereen lukte het ook.

Zelfstandigheid

De belangrijkste reden voor Henk om aan de Universiteit Twente te gaan studeren, was dat hij hier op de campus kon wonen en alles binnen handbereik heeft, zoals bijvoorbeeld de supermarkt onder zijn woonflat. Omdat hij voor het ongeval hier al studeerde, weet hij hoe de campus eruit ziet en kan zich daardoor beter een voorstelling maken van waar hij zich begeeft. Dat helpt met oriënteren. "Het zelfstandig wonen op de campus vind ik prettig. Ik kook mijn eigen potje. Verwacht geen culinaire hoogstandjes, maar ik red mij er prima mee. Het omgaan met de elektrische kookplaten leidde in het begin nog wel eens tot hilarische situaties, als ik de pan op de ene plaat zette terwijl de andere

warm werd. Dan kun je lang wachten tot er iets aan de kook komt... Alleen als er iets mislukt, of ik echt geen tijd heb om te koken, maak ik graag gebruik van 'ping-menuutjes', oftewel kant-en-klare magnetronmaaltijden." Van de campus zelf heeft Henk een reliëfkaart, waardoor hij zich vooraf ruimtelijk kan oriënteren op waar hij naartoe moet. Een route markeert hij met gps op zijn telefoon. "Voor die navigatie heb ik zelf een appje geschreven, het is dan wel weer makkelijk dat ik dat zelf kan. Over veranderingen in de infrastructuur op de campus word ik nu redelijk goed geïnformeerd. In het verleden ging dat nog wel eens mis; dan kon het zijn dat er ineens op mijn dagelijkse route een voetpad uitlag en ik mijn weg moest zoeken tussen de auto's op de parkeerplaats."

Teksten en wiskundige formules

De grootste hobbel was wellicht het studiemateriaal. Dedicon levert studieboeken aan als (digitale) edutekstbestanden. Aan het begin van een studiejaar was niet altijd op tijd bekend welke boeken gebruikt zouden worden, waardoor Henk vaak bij de start van de colleges nog geen beschikking had over het studiemateriaal. Een ander probleem waren de wiskundige formules. "Het digitaliseren van wiskundige formules is nog altijd lastig. Teksten worden door het spraakprogramma voorgelezen, maar een screenreader herkent wiskundige formules niet. Die moeten omgezet worden naar zogenoemde platte notaties (met accolades en haakjes), dan zijn ze voor mij te begrijpen. Je kunt je voorstellen dat het heel wat voeten in de aarde heeft wanneer een boek van 1.300 pagina's met formules en grafieken, zoals bij het vak Calculus, moet worden omgezet." Aantekeningen maakt Henk op zijn laptop. Soms neemt hij colleges op met zijn memorecorder, omdat het

Heling & Partners

herstelgerichtediensverlening.nl

niet altijd lukt adequaat aantekeningen te maken als een docent bijvoorbeeld te snel praat. "Presentaties van docenten, die andere studenten nog eens rustig thuis kunnen bekijken, zijn voor mij ontoegankelijk want de slides bevatten vaak veel plaatjes en zijn vaak grafisch gestructureerd. Dat maakt het lastig."

Twents Onderwijs Model

Iedere collegeperiode werd voorafgegaan door een coördinerende vergadering om de begeleiding zo goed mogelijk op Henk af te stemmen. Max had daarbij 'de brede blik', hij keek daarbij ook naar praktische zaken en niet enkel naar de studie. Hij speelde een belangrijke rol als het ging om het bewustwordingsproces bij de universiteit van wat een blinde student nodig heeft. De inwerkingstelling van het Twents Onderwijs Model (TOM)

'Studeren geeft mij voldoening'

bijvoorbeeld stelt het volgen van drie vakken per kwartiel verplicht. "Doordat ik extra moeite moet doen om de aangeboden lesstof voldoende te bestuderen, kan ik soms twee in plaats van drie vakken per kwartiel volgen. Toen Max en ik dat aan de orde stelden, ging men daarover nadenken. Gelukkig blijven we het TOM voor; mijn masterstudie kan ik nog volgens het oude systeem volgen. En dat is maar goed ook, want ik weet niet of ik het anders vol zou houden."

Stage

"Een medestudent, Bas Veeling, vroeg mij of ik bij Nedap (technologiebedrijf), waar

hij als parttime software-ontwikkelaar werkte, als ervaringsdeskundige de digitale toegankelijkheid van applicaties voor een klant wilde testen." Voordat Henk hierop inging, vroeg hij Max of hij daar, naast mijn colleges, wel tijd voor zou hebben. Max raadde hem aan het gesprek aan te gaan, te horen wat zij hem te bieden hadden en tijd te vragen om erover na te denken. Dat heeft Henk ook zo gedaan. "Uiteindelijk hebben we samen besloten dat ik één dag in de week aan de slag zou gaan bij Nedap. De ervaring die ik bij Nedap opdoe, is in meerdere opzichten zinvol. Het geeft mij een stuk bagage in de zin van samenwerken in een ruimere setting dan werkgroepen, zoals die op de universiteit gebruikelijk zijn en ik leer buiten de campus mijn weg te vinden in het verkeer. Dat vergroot weer mijn vrijheid."

Doorzettingsvermogen

Het behalen van zijn *bul cum laude* is niet vanzelf gegaan. Daar heeft hij meer moeite voor moeten doen dan de gemiddelde student. Daar is Henk zich wel bewust van. Hij is een enorme doorzetter. "Studeren is iets wat ik nog kan doen, dat is waar ik goed in ben. Verder is er in mijn leven veel weggevallen. Voor het ongeval werkte ik voor mijn plezier op de boerderij, sleutelde ik aan mijn brommer of ging vissen. Dat gaat niet meer sinds ik blind ben. Studeren geeft me veel voldoening."

Vervolgopleiding

"Inmiddels ben ik gestart met de master *Methods and Tools for Verification (MTV)*, die studie is meer richting wiskunde. Het is vooral de theoretische kant van de techniek die mij interesseert. Omdat ik als gewone student gezien en beoordeeld wil worden; houd ik mij niet uitsluitend

bezig met onderzoek specifiek voor visueel gehandicapten. Ik wil het juist zo breed mogelijk houden." Henk heeft in goed overleg met Max besloten om zijn werk bij Nedap aan te houden. Het professioneel academisch niveau bij Nedap is hoog. Mede dankzij Nedap heeft Henk nu een goede balans gevonden. De opgedane ervaring is waardevolle bagage die hij meeneemt. "De verschillende organisaties die behulpzaam zijn bij blindheid of slechtziendheid hebben op academisch niveau weinig tot geen ervaring met de problemen waar ik tegenaan loop. De meeste oplossingen kwamen door 'zelf het wiel uit te vinden'; met Max, Marije en de docenten hebben we praktische oplossingen gezocht en gevonden. Ik heb zin om er de komende jaren opnieuw helemaal voor te gaan en iedereen te laten zien dat ook het behalen van mijn master mij gaat lukken."

Toekomst

Max blijft Henk adviseren bij het nemen van de hobbels op de weg naar de master. Dat Henk hierin zal slagen, staat voor Max echter als een paal boven water! Het is geen makkelijke weg die Henk heeft gekozen, maar het is de weg die nu bij hem past. Heel ver vooruit wil Henk ook nog niet kijken. "Mijn leven loopt heel anders dan ik aanvankelijk had bedacht. Iedere dag ervaar ik het verschil tussen wel en niet kunnen zien en toch is het niet te verwoorden wat het werkelijk betekent om blind te zijn. Mijn wereld is klein geworden en mijn vrijheid is drastisch ingeperkt. De paar vriendschappen die ik nog heb zijn mij dierbaar. Iedere stap die ik zet doe ik weloverwogen. Ik ben blij dat ik voorlopig in Enschede kan blijven studeren. Dit is voor mij een manier om te werken aan mijn toekomst, zodat ik de praktische en theoretische vaardigheden op mijn vakgebied nog verder kan ontwikkelen." ♦

